

Mattilsynet, Hovedkontoret
Seksjon landdyr og dyrehelsepersonell
v/Rolf Haugland
Felles postmottak, postboks 383
2381 Brumunddal

Ref: Vår ref. Dato
12/24130 12. april 2012

Desinfeksjonsmidler virksomme mot Munn-og klovsyke (MKS) og Klassisk svinepest (KSP) virus

Det vises til Deres epost av 31.1.2012 vedr. spørsmål om aktuelle desinfeksjonsmidler som er effektive mot munn-og klauvsyke-virus (MKS) og klassisk svinepest-virus (KSP). Vi beklager at det har tatt lang tid å besvare henvendelsen.

Når det gjelder hvilke desinfeksjonsmidler som kan benyttes mot de nevnte virus, så eksisterer det ingen liste eller sentralt register over godkjente kommersielle preparater i Norge. Vi har heller ingen godkjenningssystem for desinfeksjonsmidler mot disse virussykdommene.

I England er det en godkjenningssystem for desinfeksjonsmidler mot bl.a MKS-virus ("The Diseases of Animals (Approved Disinfectants)" administrert av Department for Environment, Food and Rural Affairs (DEFRA). Listen over godkjente desinfeksjonsmidler for bruk i England, Wales og Skottland oppdateres omtrent en gang pr. år, siste oppdatering er 3. mars 2010. Listen gjelder også for noen andre sykdommer (Swine Vesicular Disease, aviær influensa, tuberkulose), men KSP er ikke nevnt. Listen finnes på DEFRA's nettside

http://disinfectants.defra.gov.uk/Default.aspx?Location=None&module=ApprovalsList_SI.

Dersom det er ønske om å benytte andre kommersielle preparater, må man be produsenten/ leverandøren om dokumentasjon på at produktet er effektivt mot de aktuelle virus.

Veterinærinstituttet har også søkt i tilgjengelig, vitenskapelig litteratur vedr. desinfeksjonsmidler mot KSP-virus og MKS-virus. I beskrevne prosedyrer for utrydding av sykdommer med "stamping out" metode utarbeidet av FAO i 2011 (<http://www.fao.org/DOCREP/004/Y0660E/Y0660E00.htm>) finnes det en oversikt over desinfeksjonsmidler/kjemikalier og prosedyrer både for munn-og klauvsyke og klassisk svinepest. Her er først og fremst ulike virkestoffers effekt mot de nevnte virus angitt, samt anbefalte konsentrasjoner.

Klassisk svinepest-virus:

KSP-virus tilhører genus *Pestivirus* i familien *Flaviviridae*. Viruset er et kappevirus, ca. 40 - 60 nm i diameter. Kappevirus, det vil si virus som er omgitt av en lipidmembran, er generelt følsomme mot de fleste desinfeksjonsmidler. KSP-virus er imidlertid likevel angitt å være et relativt motstandsdyktig virus.

Munn- og klauvsyke-virus:

MKS-virus tilhører genus *Aphthovirus* i familien *Picornaviridae*. Viruset er et nakent virus, ca. 27 - 30 nm i diameter. Nakent virus, dvs. virus som ikke er omgitt av en lipidmembran, er karakterisert ved at de generelt er lite følsomme for desinfeksjonsmidler, og spesielt resistente mot lipofile desinfeksjonsmidler.

Små (diameter 20 - 30 nm), nakne virus er de mest motstandsdyktige. MKS-virus er et slikt motstandsdyktig virus, men likevel følsom for pH-forandringer.

Sammenfatning av desinfeksjonsmidler som er virksomme mot Munn-og klovsyke (MKS) og Klassisk svinepest (KSP) virus

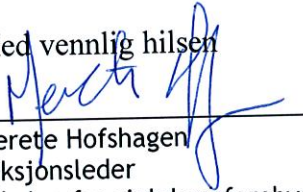
Under er det sammenfattet informasjonen som er å finne om hvilke virkestoffer som er angitt å være effektive, og hvilke konsentrasjoner som er anbefalt.

Tabell 1. Virkestoffer og konsentrasjoner som kan benyttes mot KSP- og MKS-virus

Virkestoff	KSP-virus		MKS-virus	
		Fortynning		Fortynning
Oksidative midler				
Natriumhypokloritt	X	2 - 3 %	X	2 - 3 %
Kalsiumhypokloritt	X	3 %	X	3 %
Virkon®	X	2 - 3 %	X	2 - 3 %
Alkaliske midler				
Natriumkarbonat	X	4 %	X	4 %
Natriumhydroksid	X	4 %	X	2 %
Fenoler		2.5 %		
Syrer				
Sitronsyre	X	0,2 - 0,5 %	X	0,2 - 0,5 %
Saltsyre	X	2 %	X	2 %
Orthofosforsyre			X	0,3 %
Sulfaminsyre			X	0,5 %
Aldehydforbindelser				
Glutaraldehyder	X	2 %	X	2 %
Formalin	X	3 %	X	2 %
Formaldehyd gass	X		X	

Dersom det i desinfeksjonsrutinen er lagt opp til lange virketider, kan det være nødvendig med flere doseringer, spesielt hvis det benyttes hurtigvirkende desinfeksjonsmidler der konsentrasjonen reduseres i løpet av virketiden. Det kan også være nødvendig å øke konsentrasjonene utover det som er anbefalt her, særlig ved grovdesinfeksjon der det er høy organisk belastning. De angitte konsentrasjonene bør betraktes som minimumskonsentrasjoner ved bruk under rene forhold (dvs. etter rengjøring).

Med vennlig hilsen

Merete Hofshagen
seksjonsleder
seksjon for sjukdomsforebygning
og dyrevelferd

Semir Loncarevic
seniorforsker,
seksjon for sjukdomsforebygning
og dyrevelferd